



พระสวการณนักรปครอง



นายกฤษฏา บุญราช



นายกฤษฎา บุญราช
ปลัดกระทรวงมหาดไทย
ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐

๑. ข้อมูลประวัติ

ภูมิลำเนา จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติทางการศึกษา

- ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การอบรมหลักสูตร

- ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกาศนียบัตรหลักสูตร “การบริหารการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วม” มหาวิทยาลัยเบอร์มิงแฮม ประเทศอังกฤษ (ทุนการศึกษาจากสถานทูตอังกฤษ กรุงเทพฯ)

- ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศนียบัตรหลักสูตร “การบริหารจัดการความมั่นคงอย่างมีเสถียรภาพ”

ศูนย์การศึกษาความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก Center for Security Studies (APCSS) (ทุนการศึกษาสถานทูตสหรัฐอเมริกา กรุงเทพฯ)

- ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศนียบัตรหลักสูตร “การบริหารงานภาครัฐและท้องถิ่น” Kennedy School of Government, Harvard University, ๒๐๐๙ (ทุนการศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน)

- ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ หลักสูตร “การป้องกันราชอาณาจักรรุ่นที่ ๕๓” วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (หลักสูตรร่วมภาครัฐ - เอกชน รุ่นที่ ๒๓)

ประวัติการรับราชการในตำแหน่งสำคัญ

- ปี ๒๕๒๒ - ๒๕๒๙ ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๓ ศูนย์รับผู้อพยพอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และช่วยราชการสำนักงานจังหวัดเชียงราย

- ปี ๒๕๓๐ - ๒๕๓๔ ดำรงตำแหน่ง เลขานุการรองปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา)

- ปี ๒๕๓๔ - ๒๕๓๕ ดำรงตำแหน่ง เลขานุการปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา)

- ปี ๒๕๓๕ - ๒๕๓๗ ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายแผนสำนักงานจังหวัดปัตตานี

- ปี ๒๕๓๗ - ๒๕๔๗ ดำรงตำแหน่ง นายอำเภอดอยเต่า นายอำเภอแม่ฮาด นายอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ดำรงตำแหน่ง นายอำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ดำรงตำแหน่ง นายอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

- ปี ๒๕๔๗ - ๒๕๔๙ ดำรงตำแหน่ง ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง

- ปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๒ ดำรงตำแหน่ง รองผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา

- ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ ดำรงตำแหน่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา

- ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗ ดำรงตำแหน่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา

- ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ ดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมการปกครอง

- ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ ดำรงตำแหน่ง ปลัดกระทรวงมหาดไทย

เกียรติคุณ :

- เครื่องราชอิสริยาภรณ์ มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
- เครื่องราชอิสริยาภรณ์ มหาวิรมงกุฎ

คติ/หลักปรัชญาสำคัญในการปฏิบัติราชการ

- คุณธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง ชอบธรรม
- จริยธรรม มีจิตใจมุ่งมั่นในการรักษาสิ่งที่ถูกต้อง คือ

กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง

๒. ผลงานที่ภาคภูมิใจในช่วงปฏิบัติราชการ

๒.๑ นายอำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่

“ชีวิตใหม่ของนักเรียนราชประชานุเคราะห์” เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๓๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๙) ได้โปรดเกล้าฯ ให้ประธานกรรมการมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ (นายขวัญแก้ว วัชโรทัย) นำผ้าห่มกันหนาวพระราชทานมาแจกจ่ายให้แก่ราษฎรผู้ยากไร้ในพื้นที่อำเภอแม่เอย นายกฤษฎา บุญราช นายอำเภอแม่เอยได้รายงานปัญหาเรื่องเด็กกำพร้าซึ่งบิดามารดาเสียชีวิตจากโรคเอดส์ โดยแสดงความห่วงใยว่า หากเด็กกำพร้าเหล่านั้นเติบโตไปโดยไม่มีผู้ปกครองเลี้ยงดู และไม่ได้รับการศึกษาที่เหมาะสมพวกเขาอาจเติบโตไปในทางผิดและก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ นายกฤษฎาได้เสนอว่า ควรมีองค์กรใดองค์กรหนึ่งเข้ามารับผิดชอบเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็กเหล่านี้

ประธานกรรมการมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้นำความเรื่องปัญหาเด็กกำพร้าดังกล่าวขึ้นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท ด้วยความห่วงใยอนาคตเยาวชนของประเทศที่ขาดโอกาสในชีวิต ตามที่พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสแก่คณะกรรมการมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ฯ ความตอนหนึ่งว่า

“ผู้ที่เป็นโรคเรื้อนและผู้ที่เป็นบุตรหลานของโรคเรื้อนก็ได้จัดการเรียบร้อย โรคเอดส์ ก็มีผู้ที่ป่วยเป็นโรคเอดส์และมีลูกหลานของผู้ป่วยเป็นโรคเอดส์ที่ยังไม่เป็น ก็ควรจะได้ช่วยให้เด็กเหล่านี้ได้รับการศึกษาและอัมชู”

พระองค์ได้พระราชทานพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการและจังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๐ ขึ้นที่อำเภอแม่เมาะ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ (นายพลากร สุวรรณรัฐ) ได้มอบหมายให้นายอำเภอแม่เมาะ (นายกฤษฎา บุญราช) เป็นผู้จัดหาที่ดินในการก่อสร้างอาคารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๐ โดยนายอำเภอแม่เมาะได้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการหมู่บ้านตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ เพื่อขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์บริเวณบ้านแม่หลวง หมู่ที่ ๒ ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จำนวน ๒๐๐ ไร่ เป็นที่ตั้งของโรงเรียนฯ โดยมีนายเฉลิมชัย รัตนประยูร ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

เป็นผู้ประสานงานการจัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๐ ขึ้น เพื่อเป็นสถานศึกษาและรับอุปการะเลี้ยงดูเด็กกำพร้าและเยาวชน ผู้ด้อยโอกาสในสังคมของพื้นที่อำเภอแม่เมาะ และพื้นที่ใกล้เคียง พิธีวางศิลาฤกษ์จัดขึ้นในวันอังคารที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๐ และประกาศ จัดตั้งโรงเรียน เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๑ โดยผู้บริหารโรงเรียนคนแรก คือนายสมพงษ์ ศรีขำ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน ได้รับแต่งตั้งโดยกรมสามัญศึกษาให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียน ราชประชานุเคราะห์ ๓๐ ในปัจจุบันนายมงคล สุวรรณะ รัับตำแหน่ง เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนฯ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ จนถึง ปัจจุบัน

ก้าวแรกของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๐ กับ บทบาทนายอำเภอที่ไม่ทิ้งผู้ใดไว้ข้างหลัง

ในปีการศึกษา ๒๕๔๐ เป็นปีแรกที่โรงเรียนเปิดดำเนินการเรียนการสอน เพื่อช่วยเหลือเยาวชนจากครอบครัวกลุ่มเปราะบาง ที่พ่อหรือแม่เสียชีวิตจากโรคเอดส์ เป็นเด็กกำพร้า ครอบครัวมีฐานะยากจนขาดแคลนทุนทรัพย์ในการเรียน แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการ จะอนุมัติให้โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๐ เปิดทำการได้แล้ว แต่ความไม่พร้อมของสถานที่แรกรับนักเรียน ประกอบกับงบประมาณต่างๆ ที่ยังไม่ได้ขออนุมัติไว้ ส่งผลทำให้โรงเรียนยังไม่สามารถเปิดดำเนินการได้ นายอำเภอแม่เมาะ (นายกฤษฎา บุญราช) ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการ

ภูมิภาคตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่กำหนดอำนาจหน้าที่นายอำเภอให้รับผิดชอบงานและภารกิจที่ไม่มีหน่วยงานใดรับผิดชอบโดยตรง รวมทั้งในฐานะที่เป็นประธาน คณะกรรมการสุขภาพตำบลตำบลแม่อาจอีกตำแหน่งหนึ่ง โดยได้ดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าว ด้วยการประสานงานและ อำนวยการให้หน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักศึกษาธิการอำเภอแม่อาจ โรงเรียนแม่อาจวิทยาคม สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่อาจ สำนักงาน เกษตรอำเภอ แม่อาจ โรงพยาบาลแม่อาจ กลุ่มกำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ เข้ามาช่วยสนับสนุน ตลอดจนยังได้ระดมประชาชนผู้มีจิตศรัทธา เข้ามาช่วย บริจาคเงินและทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งแรงงานชาวบ้านแม่อาจ เครื่องมือ เครื่องจักรในการปรับปรุงพื้นที่ก่อสร้างโรงเรียน การสร้างที่พักชั่วคราว สำหรับนักเรียน การก่อสร้างถังน้ำ รวมทั้งระบบน้ำอุปโภคบริโภค ในบริเวณที่ตั้งโรงเรียนด้วย

ในขณะเดียวกันระหว่างการรอก่อสร้างอาคารหลังแรกของ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๐ นายอำเภอแม่อาจได้ประสาน โรงเรียนแม่อาจวิทยาคมซึ่งเป็นโรงเรียนประจำอำเภอเพื่อขอใช้ ห้องเรียนบางส่วน ในการรับเลี้ยงเด็กนักเรียนกำพร้าในเทอมแรกของ ปีการศึกษา ๒๕๔๑ รวมทั้งนายอำเภอแม่อาจได้มอบหมายเจ้าหน้าที่ สุขาภิบาลตำบลแม่อาจ และปลัดอำเภอแม่อาจผลัดเปลี่ยนกัน นำสมาชิกกองร้อยอาสารักษาดินแดนอำเภอแม่อาจนำรถของที่ทำการ

ปกครองอำเภอแม่เฒ่าและสุขภาพตำบลแม่เฒ่าไปรับ-ส่งนักเรียน จากหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลและไม่มีกำลังทรัพย์ในการเดินทางมาโรงเรียน ให้สามารถเริ่มต้นเรียนในภาคเรียนแรกได้

ด้วยพระบารมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงผ่านพ้น ปัญหาอุปสรรคได้อย่างราบรื่น

ปัญหาสำคัญอีกประการของการเริ่มต้นโรงเรียน ราชประชานุเคราะห์ ๓๐ คือ มีประชาชนบางกลุ่มคิดว่านักเรียนของ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๐ เป็นโรคมุมิคุ้มกันบกพร่อง (AIDS) จึงไม่ยอมส่งบุตรหลานมาเรียนที่โรงเรียนแห่งนี้ เพราะเกรงว่าจะมี ปัญหาด้านสุขภาพกลับไป ซึ่งข้อเท็จจริงนั้น แม้ว่าเด็กนักเรียนบางคน มาจากครอบครัวที่มีผู้ป่วยโรคมุมิคุ้มกันบกพร่อง แต่ตัวนักเรียนไม่ได้เป็น โรคมุมิคุ้มกันบกพร่องแต่อย่างใด นายอำเภอแม่เฒ่าจึงได้ร่วมกับ ผู้นำท้องที่และหัวหน้าส่วนราชการต่างๆ เดินทางไปประชุมชี้แจงกับ ชาวบ้านในบริเวณรอบโรงเรียน ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ประกอบกับ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่เฒ่าและโรงพยาบาลแม่เฒ่า ได้ส่งแพทย์ และพยาบาลไปช่วยตรวจสุขภาพเด็กนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ขณะเดียวกัน ข้าราชการที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานพระมหากุณาคิณโปรดเกล้าฯ ให้มีการก่อตั้งโรงเรียนสำหรับครอบครัวกลุ่มเปราะบางหรือบางส่วน มาจากครอบครัวเด็กกำพร้าได้เผยแพร่ออกไป ด้วยความสำนึก

ในพระมหากรุณาธิคุณและความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ จึงทำให้มีทั้งส่วนราชการ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรการกุศล เอกชน และประชาชน ได้ร่วมกันระดมทรัพยากรและความช่วยเหลือต่าง ๆ ตั้งแต่เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม อุปกรณ์การเรียน ตลอดจนอาหาร ไปมอบให้แก่เด็กนักเรียนเหล่านั้น รวมทั้งมีการสร้างความเชื่อมั่น ว่าโรงเรียนแห่งนี้มีความปลอดภัยจากโรค โดยนายอำเภอแม่เมาะได้นำผู้ที่มาช่วยเหลือโรงเรียนไปร่วมรับประทานอาหารกับนักเรียนอย่างใกล้ชิด จึงทำให้ความกลัวเรื่องโรครุมิคุ้มกันบกพร่องหมดไป ระหว่างนั้น ได้มีหน่วยงานระดับนานาชาติ เช่น องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) สำนักงานประเทศไทย และองค์กรการกุศล หรือองค์กรทางสังคม เช่น สโมสรไลออนส์ เขตต่าง ๆ และสโมสรซอนต้า รวมทั้ง สโมสรโรตารี กรุงเทพฯ ได้เข้ามาร่วมกับนายอำเภอแม่เมาะและผู้บริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๐ ในการสนับสนุนทุนการศึกษาและอาหารให้แก่เด็กนักเรียน จนทำให้โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๐ สามารถเปิดให้การศึกษาได้ตามแผนการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการต่อไปได้ด้วยดี

เหตุผลในการจัดตั้งโรงเรียน

๑. เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๙) เนื่องในวโรกาสเสด็จฉลองถึงวชิราลงศรัทธา ๕๐ พรรษา

๒. เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถทักษะวิชาชีพที่เหมาะสม เช่น การเกษตร การอุตสาหกรรม และการพาณิชย์กรรมและวิชาชีพท้องถิ่น

๓. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ผู้ยากไร้ตามแนวชายแดน ตลอดจนถึงความมั่นคงของชาติ

๔. เพื่อดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการจัดปัญหาความยากไร้ทางเศรษฐกิจ สังคมและ เสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

๕. เพื่อสนองนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ

นักเรียนราชประชานุเคราะห์เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพในสังคมเช่นกัน นักเรียนรุ่นแรก ๆ ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๐ เช่น นายภุชณะ ยาวิชัย ซึ่งมาจากครอบครัวเด็กกำพร้าฐานะยากจน ปัจจุบันจบการศึกษาแล้ว และมีอาชีพการงานที่มั่นคง ได้กล่าวความรู้สึกถึงการเป็นนักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๐ ว่า **“พวกเราไม่ใช่นักเรียนด้อยโอกาส แต่พวกเรา คือ นักเรียนที่ได้โอกาสจากพ่อ ร.๙”** เป็นประโยคที่ยิ่งใหญ่ และทุกครั้งที่ใครถามว่านักเรียนจบที่ไหน จะตอบด้วยความภาคภูมิใจว่า **“จบจากโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๐ โรงเรียนของในหลวงครับ”** ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าการที่เยาวชนจากกลุ่มผู้เปราะบางทางสังคมเหล่านี้มีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นนั้น เป็นผลจากการได้รับโอกาสศึกษาเล่าเรียนจากโรงเรียน

ราชประชานุเคราะห์ ๓๐ อันก่อกำเนิดจากพระมหากษัตริย์คุณอันหาที่สุดมิได้ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ได้ทรงห่วงใยเด็กเยาวชนในกลุ่มผู้เปราะบางทางสังคม ทรงมีพระเมตตาและสายพระเนตรอันยาวไกลในการป้องกันปัญหาของเยาวชน และการสร้างโอกาสในชีวิตให้แก่เยาวชนเหล่านี้ จากจุดเริ่มต้นเล็กๆ กว่าสองทศวรรษจากน้ำพระทัยของพระองค์ ที่ทรงดูแลทุกข์สุขของราษฎรมาโดยตลอดทำให้เยาวชนหลายพันชีวิตสามารถมีชีวิตที่มั่นคงและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

๒.๒ ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา

การใช้มาตรการทางพลเรือนควบคู่กับมาตรการทางทหาร เพื่อยุติความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ความขัดแย้งในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความเป็นมายาวนาน และมีความสลับซับซ้อน ทั้งมิติการเมืองการปกครอง มิติทางศาสนาวัฒนธรรม และมิติทางประวัติศาสตร์ ขณะที่การแก้ปัญหาของรัฐบาลแต่ละชุดที่ผ่านมา บางครั้งก็ทำให้สถานการณ์ดีขึ้นบ้าง แต่บางครั้งก็ดูคล้ายจะทวีความรุนแรงมากขึ้น แล้วแต่นโยบายและวิธีดำเนินการของรัฐบาลแต่ละยุคสมัย เช่น ในสมัยรัฐบาลปี ๒๕๒๔ ได้ใช้แนวทางการเมือง ควบคู่กับการทหาร โดยด้านการเมือง ได้ตั้งศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต) ขึ้นมาแก้ไข ปัญหาและเน้นในเรื่องความยุติธรรม ส่วนด้านการทหารได้จัดตั้ง

กองบัญชาการผสมพลเรือนตำรวจทหารที่ ๔๓ (พตท.๔๓) ขึ้นมาเน้นปราบปรามการก่อการร้ายทุกรูปแบบ

การใช้แนวทาง “การเมือง” คู่ “การทหาร” ด้วยการผนึกกำลังระหว่างพลเรือน ตำรวจ ทหาร ทำให้เหตุการณ์ในพื้นที่ลดความรุนแรงลงมาก

ความขัดแย้งหรือความรุนแรงที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีหลายลักษณะตั้งแต่การต่อต้านขัดขืนเงียบ ๆ ไปจนถึงก่อการไม่สงบขึ้นในพื้นที่ต่าง ๆ ด้วยการลอบทำร้ายเจ้าหน้าที่ ประชาชนทั่วไป และเผาทำลายสถานที่ราชการ สาเหตุ เงื่อนไขและเป้าหมายของกลุ่มก่อการ แม้จะยังคงเป็นบริบททางการเมืองเหมือนเดิม แต่วิธีการและรูปแบบของการก่อความไม่สงบ ได้กลายพันธุ์ไปเป็นแบบผสม (Hybrid Insurgency/Hybrid War) การแก้ไขปัญหา จึงต้องมีการวิเคราะห์แยกแยะว่า ความขัดแย้งหรือความรุนแรงที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องความไม่เป็นธรรมหรืออาชญากรรมทั่วไป หรือเรื่องขบวนการแบ่งแยกดินแดนจริง ๆ และไม่สามารถใช้ทฤษฎีทางการเมือง หรือหลักนิยมทางทหารอย่างใดอย่างหนึ่งมาแก้ไขปัญหาเหมือนที่เคยใช้มาก่อนอีกต่อไป

เหตุผลที่ต้องใช้การปฏิบัติการร่วมระหว่างพลเรือน (Civic Action) กับทหาร (Military Action)

การน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาเป็นแนวทางในการแก้ไข “ปัญหาความขัดแย้งเก่า

บนวิธีการต่อสู้ใหม่” หรืออาจเรียกว่า “สงครามในท่ามกลางประชาชน” นั้น เราจึงควรเริ่มทำความเข้าใจ (To Understand) กำหนดหนทางเข้าถึง (To Approach) ราก/แก่นของปัญหาและพัฒนา (To Develop) การปฏิบัติจากเหลี่ยมมุมในมิติใด ๆ ก่อน หรือพร้อมกันก็ได้ แต่สิ่งสำคัญที่สุด คือไม่ว่าจะเริ่มจากเหลี่ยมมุมใด ต้องทำให้เกิดความเชื่อมโยงไปสู่การคลี่คลายทุกเงื่อนไขของปัญหา โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม ด้วยพลังของการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนกระบวนการคิดและการปฏิบัติ ให้มีความเหนือชั้นกว่ากลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ และต้องมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเมือง คือ การเอาชนะทางความคิดและจิตใจ “Win Hearts and Minds” ของประชาชนตลอดเวลา ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่การป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ ในยุคใหม่ จึงต้องเป็นปฏิบัติการร่วมระหว่างองค์กร เพราะการก่อความไม่สงบ เป็นผลของสภาวะกดดันที่ไร้ทางออกจนกระทั่ง “เหลืออด” คล้ายลักษณะการระเบิดของภูเขาไฟที่ Magma ปฏิเสธการทนอยู่ในสภาพเดิมของตัวเอง และระเบิดออกมาเป็น Lava ดังนั้น การก่อความไม่สงบจึงเป็นการปฏิเสธอำนาจรัฐทั้งหมดหรือบางส่วน และไม่ยอมให้อำนาจนั้นคงอยู่อย่างเดิมอีกต่อไป และได้ระเบิดออกมาในรูปแบบของการต่อสู้ที่หลากหลาย ทั้งการบ่อนทำลาย การโฆษณาชวนเชื่อ อาชญากรรม การก่อการร้าย สงครามกองโจร สงครามประชาชน สงครามกลางเมือง จนถึงสงครามตามแบบ และเกิด

“ผลกระทบ” รอบด้านอย่างไม่จำกัดขอบเขต โดยเป้าหมายทั้งหมดของการก่อความไม่สงบนั้น จะอยู่ที่ “การเมือง” นั่นเอง เพียงแต่ว่าเป้าหมายทาง “การเมือง” ดังกล่าว จะอยู่ในระดับใดเท่านั้น อาจจะมีตั้งแต่เรียกร้องความสนใจทางการเมือง ทำทนาย ปฏิเสธ หรือมุ่งล้มล้างอำนาจรัฐในพื้นที่ ดังนั้น คำว่า “การเมืองนำการทหารหรือนำทุกอย่าง” จึงถือเป็นเรื่องที่ถูกต้อง เนื่องจากการก่อความไม่สงบต้องต่อสู้กันในทุกมิติ

เปรียบเสมือนการรักษาผู้ป่วยต้องใช้หลักคิด “ความเจ็บป่วย” นำ “การแพทย์” คือ แพทย์จะทำอย่างไรต้องขึ้นอยู่กับเชื้อโรคและอาการเจ็บป่วยของคนไข้เป็นหลัก ไม่ใช่ไปทำตามใจคนไข้ เพราะวัตถุประสงค์ของการรักษาที่ดี คือ คนไข้ต้องหายจากความเจ็บป่วย แม้ต้องขัดใจคนไข้บ้างก็ตาม ขณะที่วัตถุประสงค์ทางการเมือง (Political Objective) ที่ดี คือ บุรณภาพแห่งดินแดนและประโยชน์สุขของประชาชน ดังนั้น “ทหาร” ซึ่งเปรียบเสมือนแพทย์ก็ต้องยึดถือเอา “วัตถุประสงค์ทางการเมือง” ที่ถูกต้องชอบธรรมเป็นหลักเช่นกัน

เมื่อฝ่ายก่อความไม่สงบมุ่งผลลัพธ์ในมิติการเมือง แต่กลับไปต่อสู้อย่างไม่ชอบธรรมในมิติอื่น ๆ ดังนั้น ฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหารต้องเป็นฝ่ายยึดหยุ่นในการแก้ไขและเปิดโอกาสแก่ผู้ก่อความไม่สงบด้วยแนวทางที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถ “นำเรื่อง” ของตัวเอง กลับเข้าสู่

กระบวนการแก้ไขที่ถูกต้องทางการเมือง ขณะเดียวกันฝ่ายรัฐต้องยืนหยัดในการดำรงความถูกต้อง/ชอบธรรมภายใต้หลักกฎหมายหลักการ และค่านิยมประชาธิปไตย เพื่อยุติการกระทำที่อำมหิตและขัดขวางการกระทำใด ๆ ที่จะทำให้ชาติต้องสูญเสียบูรณภาพแห่งดินแดนนั้นให้ได้ ตรงกันข้าม หากฝ่ายรัฐไม่ทำการในส่วนที่ควรยึดหยุ่น ก็เท่ากับยิ่งเพิ่มสภาวะ “ไร้ทางออก” ให้ฝ่ายก่อความไม่สงบมากขึ้น และฝ่ายนั้นจะยิ่งเพิ่ม “แรงกระทำคล้ายแรงดันออกจากปล่องภูเขาไฟ” ในมิติอื่นหนักขึ้นและวันหนึ่งประชาชนที่หวาดกลัวหมดที่พึ่ง สิ้นหวังและหลงผิด อาจร่วมกันกดดันรัฐบาลให้จำเป็นต้องยอมในสิ่งที่ควรยืนหยัดในที่สุด ร้ายยิ่งไปกว่านั้น หากยอมยึดหยุ่นในส่วนที่ควรยืนหยัดจะเป็นด้วยเสียรู้ เห็นผิด ยึดติดลัทธิยอมจำนนหรือเพื่อคะแนนเสียงหรือเพื่อประชานิยม ก็จะมีฝ่ายแพ้อย่างเฉียบพลัน

ความสำเร็จในการปฏิบัติการร่วมระหว่างองค์กร (Interagency Operations)

จังหวัดยะลาได้กำหนดกลไก (Mechanism) พันธกิจ (Mission) และกระบวนการ (Process) ในการทำงานร่วมกันระหว่างพลเรือนกับทหารอย่างใกล้ชิดทุกระดับ ตั้งแต่จังหวัดลงไปจนถึงหมู่บ้าน ส่วนหนึ่งกำหนดขึ้นโดยหน่วยเหนือของแต่ละฝ่าย คือ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค ๔ ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า)

อีกส่วนหนึ่งเกิดจากการประสานงานและริเริ่มขึ้น โดยความเห็นชอบร่วมกันระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา (ผู้นำฝ่ายพลเรือน) และผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจยะลา (ผู้นำฝ่ายทหาร) และหมายรวมถึงผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยะลา และภาคส่วนอื่น ๆ

ส่วนระดับอำเภอ จะเน้นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหัวหน้าหน่วยงาน ๓ ฝ่าย ได้แก่ นายอำเภอ ผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจระดับอำเภอ (ผู้บังคับกองพัน) และผู้กำกับการสถานีตำรวจในพื้นที่

การแก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดยะลา จึงถูกกำหนดให้ดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติการร่วมระหว่างหน่วยเฉพาะกิจยะลา กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยะลา และจังหวัดยะลา โดยมอบหมายให้ผู้บังคับหน่วย ๓ ฝ่าย ทั้งในระดับอำเภอและจังหวัด (ปกครอง ตำรวจ ทหาร) ร่วมกันตรวจสอบ/คัดกรองบัญชีกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง/แนวร่วมในพื้นที่ให้เป็นปัจจุบันและมีข้อมูลตรงกันเพื่อนำไปกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ส่วนการเข้าดำเนินการกับกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง ให้นายอำเภอ ผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจยะลา และ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอ จัดชุดเจรจาในพื้นที่ไปเจรจากับญาติหรือบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อชักจูงโน้มน้าวให้มอบตัวกับทางราชการ โดยทางราชการจะช่วยเหลือตามขั้นตอนของกฎหมายในการขอประกันตัวหรือการปล่อยตัวชั่วคราวจากศาลหรือ

ชั้นพนักงานสอบสวนพร้อมทั้งการช่วยเหลือบุคคลในครอบครัวเรื่องอาชีพและการศึกษา เป็นต้น

นอกจากนี้ จังหวัดยะลายังได้ตกลงร่วมกับผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจยะลา และผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยะลาในการแก้ไขปัญหาากลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงที่ไม่ยอมมอบตัวและยังคงมีความเคลื่อนไหวในการก่อเหตุรุนแรงให้จัดตั้งชุดปฏิบัติการร่วม เร่งรัด และติดตามบุคคลเป้าหมายในคดีความมั่นคง หรือผู้ต้องหาที่หลบหนีหมายจับคดีอาญา หมายจับตาม พรก. ฉุกเฉิน (ชุดจรรยาวัตรร่วม พตท.) โดยมอบหมายให้นายอำเภอ ผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจระดับอำเภอ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอ คัดเลือกบุคคลจากฝ่ายพลเรือน ตำรวจ และทหาร ในพื้นที่ เข้าทำหน้าที่ในชุดปฏิบัติการร่วมดังกล่าว และให้คัดเลือกสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนอำเภอ (อส.) ซึ่งเป็นราษฎรในท้องที่ที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการปฏิบัติการพิเศษ และได้รับการทดสอบความไว้วางใจแล้ว เข้าร่วมงานด้วย ขณะที่ระดับตำบลและหมู่บ้านได้เน้นการเพิ่มบทบาท (Empowerment) ของผู้นำ ๔ เสาหลัก (ผู้ใหญ่บ้าน อิหม่าม สมาชิก อบต. และผู้อาวุโสในหมู่บ้าน) และกำลังประชาชน ซึ่งได้แก่ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) และมวลชนจัดตั้งต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วม (Participation) ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาหมู่บ้านของตนเอง เช่น การจัดทำกฎกติกาหมู่บ้าน (ภาษามลายูถิ่นเรียกว่า ฮูมปาเก๊ะ) เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ

ปัญหาต่าง ๆ ในหมู่บ้านให้ประชาชนรู้สึกว่าเป็นเจ้าของหมู่บ้าน หรือชุมชนอย่างแท้จริง (Ownership) โดยมีคณะทำงานตำบล จากส่วนราชการพลเรือน ตำรวจ ทหาร (พตท.) ทำหน้าที่เป็น ผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวก (Facilitator) ให้แก่ผู้นำ ๔ เส้าหลัก ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา (พลเรือน) ได้ตกลงร่วมกับผู้บังคับหน่วย เฉพาะกิจยะลา (ทหาร) และผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยะลา (ตำรวจ) ว่าหมู่บ้านหรือชุมชนใดที่ผู้นำ ๔ เส้าหลักสามารถดูแลแก้ไขปัญหาของหมู่บ้านได้ตามหลักการข้างต้น ทางราชการจะเริ่มลดการ ปฏิบัติการทางยุทธการลง โดยถือว่าหมู่บ้านหรือชุมชนนั้นมีความเข้มแข็ง สามารถดูแลจัดการแก้ไขปัญหาภายในหมู่บ้านและคุ้มครองตนเองได้

เมื่อได้พิจารณาถึงสาเหตุ ปัจจัย ตลอดจนรูปแบบในการ ก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีมาอย่างต่อเนื่องและ มีการปรับเปลี่ยนไปตามปัจจัยสิ่งแวดล้อมทั้งในประเทศและ ต่างประเทศดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้น ในการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบยุคใหม่ (Modern Insurgency) การใช้กำลังทหาร เข้าปราบปรามกองกำลังติดอาวุธ กระทำได้ยากมาก เพราะ กองกำลังติดอาวุธ ก็คือ “ประชาชน” ที่ปะปนอยู่ในท่ามกลาง “ประชาชน” นั่นเอง ส่วนการใช้กำลังทหารในงานพัฒนาและงาน ในมิติของสังคมอื่น ๆ ตามลำพัง ก็ยิ่งเพิ่มความยากลำบากมากขึ้น

เพราะทหารไม่มีทักษะในงานเหล่านั้นเหมือนกับพลเรือน จึงเปรียบเสมือนการ “พยายามรับประทานซูบด้วยมีด” ซึ่งนอกจากเป็นไปด้วยความยากลำบากแล้ว ยังอาจเกิดความเสียหายได้มาก เช่น ซูบอาจจะเปรอะเปื้อนเสื้อผ้าผู้รับประทาน ดังนั้น จึงควรร่วมมือกับฝ่ายพลเรือน ซึ่งมีข้อเด่นคือ (ทักษะของงานในบริบทสังคมและพัฒนา) อยู่ในมือ ก็จะทำให้สามารถรับประทานได้ทั้งสเต็กและซูบ ซึ่งเป็นอาหารชุดเดียวกัน อย่างไรก็ตาม หากนำการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบยุคใหม่ไปเปรียบเทียบกับ การต่อสู้คดีในศาล เจ้าหน้าที่ ทหารและพลเรือน จะเป็นเพียง “นายฝ่ายจำเลย” เท่านั้น ในขณะที่ รัฐคือ “จำเลย” และประชาชนคือ “ผู้พิพากษา” ดังนั้น เจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งพลเรือนและทหาร ต้องทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดในบทบาทที่ เหมาะสมจึงจะประสบความสำเร็จและประชาชนหรือผู้พิพากษาก็จะ พิพากษาได้ว่าฝ่ายใดผิดหรือฝ่ายใดถูกนั่นเอง

๓. เทคนิคที่ใช้ในการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาที่ประสบความสำเร็จ

เทคนิคหลากหลายที่ปรับใช้ตามสถานการณ์

สถานการณ์การเปลี่ยนผ่านทั้งการเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เป็น ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการปฏิบัติราชการของคนมหาดไทย ซึ่งมีผลกระทบหลายประการ สำหรับการเปลี่ยนผ่านนี้มีความแตกต่างกันไปในแต่ละจังหวัด และ

ผลกระทบก็แตกต่างกัน แล้วประเทศไทยจะอยู่ตรงไหนและอยู่
อย่างไรในการเปลี่ยนแปลงนี้ เป็นคำถามสำคัญซึ่งคนที่ให้คำตอบได้ดีที่สุด
คือ คนมหาดไทยที่ทำหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุขอยู่ทั่วประเทศ ดังนั้น
คนมหาดไทยจึงมีส่วนทำให้ประเทศขับเคลื่อนไปได้ด้วย และพวกเราถือว่าเป็น
ส่วนหนึ่งที่อยู่ในช่วงสำคัญของประวัติศาสตร์ประเทศไทย ซึ่งใน
สถานการณ์เช่นนี้มีความสำคัญมากที่พวกเราจะได้ใช้ประสบการณ์ที่สั่ง
สมมาหลายสิบปีในการดูแลประชาชน และเป็นช่วงเวลาสำคัญ
ที่พวกเราจะได้ใช้ความรู้ ความสามารถ เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงใน
พื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้ประเทศไทยได้ประโยชน์สูงสุดในการเปลี่ยนแปลงนี้

พ่อเมืองทำหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุข : นักบริหาร
การเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาจังหวัด

การสร้างคุณสมบัติของการพัฒนา ผู้ว่าราชการจังหวัด
เป็นหนึ่งในไม่กี่คนที่สามารถเห็นภาพรวมของทั้งจังหวัด เห็นจุดแข็ง/
จุดอ่อน/โอกาส และความเสี่ยง เราข้าราชการมหาดไทย จึงเป็นผู้ที่จะเห็นได้ว่า
การพัฒนาในจังหวัด มีความสมดุลมากน้อยเพียงใด เรื่องที่ขาดสมดุล
ย่อมสะท้อนออกมาผ่านเป็นปัญหาของจังหวัดและเรื่องไหนที่จังหวัด
ยังขาดความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

สิ่งสำคัญประการแรก : พัฒนาจังหวัดอย่างมี
ยุทธศาสตร์ (be strategic) และจุดเน้นที่ชัดเจน นักบริหารที่มี
กลยุทธ์ จะรู้ว่าน้ำหนักความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ อยู่ตรงไหน

ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้ชัดเจนว่า ในจังหวัดมีอะไรเป็น **สิ่งท้าทายสำคัญ ๆ** ในช่วง ๒ - ๓ ปีข้างหน้า (Key challenges) มีเรื่องสำคัญ ๆ **ที่ต้องแก้ไขเป็นลำดับต้น ๆ (Priority)** เพื่อตอบโจทย์ ความท้าทายเหล่านี้ ประกอบกับมองให้ทะลุ หาให้เจอว่า เรื่องไหน ที่ทำแล้วจะช่วยสร้างการเปลี่ยนแปลงดี ๆ ไม่ใช่ทุกเรื่อง กระจาย กระจาย ต้องมีเรื่องสำคัญที่เน้นหนักซึ่งโดยรวมแล้วทุกัญแจสำคัญ คือ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและอะไรคืองานที่ต้องทำก่อน/หลัง เราต้องทราบก่อนว่า อะไรเป็นเรื่องสำคัญ ๆ ที่พวกเราจะให้น้ำหนัก ในการพัฒนาในจังหวัด และอะไรเป็นวาระการพัฒนาหลักของจังหวัด โดยมีเหตุผล/ข้อสนับสนุนอย่างชัดเจนว่าทำไมจึงเป็นเรื่องเหล่านี้ ในการพิจารณาประเด็นเหล่านี้จงอย่าลืมนึกถึงโอกาสที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

ประการที่สอง : การสร้างคุณค่าและความเข้มแข็งให้กับ ผลิตภัณฑ์ สินค้าหรือบริการท้องถิ่น ในการสร้างคุณค่าเพิ่ม (Value added) ให้กับสินค้าหรือบริการในจังหวัด ผลที่ตามมา คือ การเพิ่มรายได้ ขยายตลาด **สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน** เป็นการมองหาอะไรที่เป็นจุดแข็ง จุดขายของจังหวัด ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจมี อยู่แล้วหรืออาจเป็นสิ่งที่เราอยากพัฒนาขึ้นมาใหม่ก็ได้ ควรเน้นว่า อะไร คือ คุณค่าเพิ่ม (Value added) ที่เราจะเพิ่มเติมเข้าไปใน Product/Service champion อันเป็นสิ่งจำเป็นสนับสนุนต่อห่วงโซ่

คุณค่าของสินค้าหรือบริการนั้นต่อเนื่องได้ ที่เป็นสินค้าท้องถิ่นที่ตอบโจทย์
ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ขายได้ทั้งคนไทยและคนต่างชาติ สิ่งที่ต้องทำ
คือ ต้องทราบว่าอะไรเป็น จะ Product/Service champion
ของจังหวัด อะไรเป็น “คุณค่า” ที่ควรเพิ่มเข้าไป แล้วพวกเรามีแนวทาง
อย่างไรในการสร้างคุณค่าเพิ่มเหล่านี้ มีเหตุผลข้อมูลสนับสนุนอย่าง
ชัดเจนว่าทำไมจึงเป็นเรื่องเหล่านี้

**ประการที่สาม : การให้หมู่บ้าน/ชุมชนเป็นฐานรากของ
การพัฒนาและการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน** รัฐบาลมีนโยบายกระตุ้น
เศรษฐกิจระดับฐานรากลงไปให้หมู่บ้านที่ชุมชน ซึ่งเป็นระดับพื้นฐาน
ที่สุดของระบบเศรษฐกิจและสังคมไทย โดยหมู่บ้าน/ชุมชน **ต้องเป็น
ศูนย์กลางของการพัฒนาตนเอง** ในทางเศรษฐกิจ หมู่บ้าน/ชุมชน
เป็นได้ทั้งฐานการผลิต การแปรรูป การจัดทำวัตถุดิบ และ
การท่องเที่ยว สำหรับทางสังคมเป็นหน่วยสังคมที่ช่วยเสริมครอบครัว
การดูแลชีวิต ความเป็นอยู่ การแลกเปลี่ยนแบ่งปัน ช่วยเหลือดูแลกันได้
ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นกลไกที่สำคัญในการจุดประกาย และ
จุดประเด็นเพื่อให้เกิดการพัฒนาในระดับหมู่บ้านและชุมชนร่วมกับ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมคิดหา
ความจำเป็นที่สำคัญของการพัฒนาและวางแผน การปรับปรุง และ
พัฒนาความเจริญมาสู่ท้องถิ่น

ประการที่สี่ : คิดถึงการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ระดับแรก : การเชื่อมโยงภายในจังหวัดเป็นการทำงานต้องร่วมมือกับภาคส่วนอื่น ๆ ให้ได้ เพื่อสร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมที่ไกลกว่าการร่วมรับฟังความเห็นเป็นความร่วมมือทั้งการคิดและการลงมือทำ ร่วมมือกับหอการค้าหรือสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ในการพัฒนาสินค้าหรือบริการที่เป็น Champion ร่วมมือกับภาคสังคม ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ระดับที่สอง : การเชื่อมโยงภายในประเทศ เป็นการเชื่อมโยงกับจังหวัดอื่น ๆ ที่ต่างมีจุดแข็งที่จะเสริมกันได้ อาจหมายถึงจังหวัดรอบข้างที่อาจร่วมมือในเรื่องของการผลิตสินค้าและบริการ หรือการท่องเที่ยว ระดับที่สาม : การเชื่อมโยงกับชายแดนเพื่อนบ้านหรือต่างประเทศต้องคิดถึงการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านด้วย จังหวัดในประเทศเพื่อนบ้านที่มีบางอย่างที่เชื่อมโยงกัน สองฝ่ายจะได้ประโยชน์ร่วมกัน ขอให้เป็นการเชื่อมโยงที่มีรูปธรรมของการแลกเปลี่ยนหรือความร่วมมือในเรื่องที่สอดคล้องกับจุดเน้นของจังหวัด อย่าแค่เซ็น MOU แล้วก็ไม่มีอะไรต่อจากนั้น

ประการที่ห้า : ปรับกลยุทธ์และโครงสร้างการบริหารงานให้เหมาะสมกับภาวะการขาดแคลน ปัจจัยทางการบริหารและสถานการณ์ในพื้นที่

กลไกการทำงานในพื้นที่ (ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/อำเภอ, ศูนย์ปฏิบัติการอำเภอ และชุดปฏิบัติการตำบล) ต่างมีความสัมพันธ์ร่วมบูรณาการและเชื่อมโยงกัน

ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/อำเภอบูรณาการราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชนในพื้นที่มาทำงานร่วมกัน เพื่อทำหน้าที่แก้ไขปัญหาในกรอบอำนาจหน้าที่โดยตรงแบบเบ็ดเสร็จ (one stop service) รับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ และแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนของประชาชน การให้บริการข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งให้คำปรึกษาแก่ประชาชนในการติดต่อส่วนราชการต่าง ๆ

ศูนย์ปฏิบัติการอำเภอ นายอำเภอทำหน้าที่บูรณาการร่วมกับส่วนราชการพลเรือน ตำรวจ ทหาร และภาคประชาชนในพื้นที่ เพื่อทำหน้าที่แก้ไขปัญหาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่และปัญหา ความมั่นคงภายในต่าง ๆ

ชุดปฏิบัติการตำบล การบูรณาการราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ และภาคประชาชนในตำบลมาทำงานร่วมกัน ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง ปัญหาความต้องการหรือข้อเรียกร้องของประชาชน ในตำบล หมู่บ้าน เพื่อดำเนินการไกล่เกลี่ย แก้ไขปัญหาหรือให้ความช่วยเหลือให้ได้ข้อยุติ

ผู้ว่าราชการจังหวัด ที่เป็นมากกว่า “นักปกครอง”

พ่อเมือง เป็นนักบริหารการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ “การพัฒนาจังหวัด” อย่างสมดุล โดยการพัฒนาจังหวัดอย่างมี ยุทธศาสตร์ และจุดเน้นที่ชัดเจน การสร้างคุณค่าและความเข้มแข็ง ให้กับสินค้าหรือบริการในจังหวัด การให้ชุมชนเป็นฐานรากของ การพัฒนา ให้ความสำคัญคิดถึงการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่องดังจะเห็นได้จากการพัฒนาจังหวัดสงขลาให้เป็นประตูสู่การค้า Asean Economic Community (AEC) ได้แก่ โครงการขยายเพิ่ม ช่องทางรถบรรทุกขนสินค้าและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว การเร่งรัดแก้ไขปัญหาที่ดิน โครงการปรับปรุงด้านพรมแดนสะเดา การแก้ไขปัญหาที่ดินโครงการก่อสร้างด้านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ โครงการก่อสร้างสถานีรถไฟปาดังเบซาร์ (สถานี ๒) ฝั่งประเทศไทย การพัฒนาระบบขนส่งในจังหวัดสงขลาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตผล จังหวัด ได้แก่ โครงการศึกษาความเหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจ วิศวกรรม และผลกระทบสิ่งแวดล้อม และแผนการลงทุน ทางหลวง พิเศษระหว่างเมืองแนวใหม่ สายอำเภอหาดใหญ่ - ชายแดนไทย - มาเลเซีย โครงการขยายท่าเทียบเรือน้ำลึกสงขลา - สิงหนคร (พัฒนาคมนาคมขนส่งทางน้ำ) ข้อเสนอระบบรถไฟรางคู่ (พัฒนา คมนาคมขนส่งทางราง) เพิ่มศักยภาพจังหวัดสงขลาเป็นเมืองหลวง ของ AEC คือ การพัฒนาคมนาคมขนส่งทางอากาศ การเพิ่มเส้นทาง

เดินอากาศในประเทศและต่างประเทศรวมถึงการแก้ไขปัญหา น้ำท่วม
ซ้ำซาก โครงการแก้ไขปัญหาอุทกภัยหาคัดใหญ่ตามพระราชดำริ

นอกจากนี้ระหว่างดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา
ได้ลงไปเจรจาต่อรองกับเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งภาคใต้
และนำตัวแทนเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งไปเจรจากับรัฐมนตรีช่วย
ว่าการกระทรวงพาณิชย์ที่กรุงเทพมหานคร จนได้ข้อยุติและผู้ชุมนุมยอม
สลายการชุมนุม ซึ่งในภาวะวิกฤต คนมหาดไทยต้องแสดง ความจริงจัง
ในการเผชิญปัญหาและลงพื้นที่บัญชาการเหตุการณ์ด้วยตัวเอง

๔. ข้อคิดสำหรับการปฏิบัติราชการของคนมหาดไทยในยุคปัจจุบันให้ บรรลุผลสัมฤทธิ์

เนื่องจากคนของกระทรวงมหาดไทยต้องทำหน้าที่ทั้งใน
ฐานะข้าราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทยและในฐานะผู้แทนของ
รัฐบาลที่มีหน้าที่นำนโยบายของรัฐบาล กระทรวง และหน่วยงานต่าง
ๆ ในส่วนกลางไปปฏิบัติในพื้นที่ร่วมกับข้าราชการจากกระทรวงต่าง ๆ
ในพื้นที่จังหวัด และอำเภอ ตามที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
ราชการแผ่นดินกำหนดไว้ ดังนั้น คนมหาดไทยจะทำหน้าที่ทั้งสอง
ประการให้ประสบความสำเร็จได้นั้น จึงต้องมีประสบการณ์ในการทำงาน
ทั้งในพื้นที่ชนบท ส่วนภูมิภาค และส่วนกลาง ไม่ใช่เพียงมีประสบการณ์
ทำงานในพื้นที่ใดเพียงพื้นที่เดียวเท่านั้น เพื่อจะได้พัฒนาตนเองให้สามารถ
ทำหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง **สามารถ**

มองเห็นทั้งภาพรวมของปัญหา และรายละเอียดในวิธีการแก้ไข ปัญหาให้กับประชาชน รวมทั้งสามารถนำนโยบาย ระเบียบกฎหมาย และประสบการณ์ของการทำงานจริงมาเชื่อมโยงในการแก้ไขปัญหา ให้กับพี่น้องประชาชนได้ คนมหาดไทยจึงเป็นคนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการพัฒนาประเทศ เปรียบเสมือน "ลมใต้ปีก" ของการพัฒนาประเทศ ให้ประสบความสำเร็จ มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนได้ จึงขอให้คนมหาดไทย ทุกคนมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ รู้จักการเสียสละความสุขส่วนตัว มุ่งมั่นทำงานให้กับประชาชน ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนที่ผิดกฎหมาย

คนมหาดไทย...ลมใต้ปีก...ของการพัฒนาประเทศ

ไม่บ่อยครั้งที่ชีวิตคนเราจะมีโอกาสสร้างคุณประโยชน์ให้กับ ประเทศชาติและประชาชน ดังนั้น ผมจึงขอให้พวกเราได้ตั้งใจและทุ่มเท กำลังความสามารถ เพื่อตอบแทนคุณแผ่นดินเกิดของพวกเขา

ถ้าพวกเราทำสำเร็จในครั้งนี้ เราจะเป็นบุคคลสำคัญของประเทศในยุคสำคัญที่สุดยุคหนึ่ง ในประวัติศาสตร์ชาติไทย แม้ว่าจะมีปัญหาอุปสรรคหลายอย่างในปัจจุบัน แต่ผมเชื่อมั่นในพลังของคนไทย และเชื่อมั่นในพลังของพวกเราชาวมหาดไทยทุกคน

ผมขอเป็นกำลังใจให้แก่พวกเราทุกคน ให้สามารถทำงาน ผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้ โดยพวกเราจะต้องไม่ท้อจิตคิดไม่ชอบ

หรืออาศัยอำนาจหน้าที่ไปแสวงหาผลประโยชน์ที่ไม่ชอบด้วย
กฎหมายมาเป็นประโยชน์ส่วนตัว

เมื่อตอนเด็ก ๆ ผมเคยสงสัยว่าทำไมเครื่องบินที่เป็นเหล็กทั้งลำ
ถึงบินขึ้นสูงได้ จนโตขึ้นถึงเข้าใจเรื่องหลักพลศาสตร์ ปัจจัยสำคัญ
ประการหนึ่ง คือ แรงลมใต้ปีกที่พุงให้เครื่องบินลอยขึ้นฟ้าได้ **ลมใต้ปีก**
คือ แรงหนุนเสริมให้เครื่องบินทะยานสู่จุดหมายได้ ผมยินดีและยืนยัน
ว่าจะเป็น “ลมใต้ปีก” ที่ช่วยสนับสนุนให้พวกเราทุกคนได้ก้าวไปสู่
ความสำเร็จร่วมกัน เพราะความสำเร็จในการพัฒนาประเทศ จะไม่ใช่
ความสำเร็จของใครผู้ใด ผู้หนึ่งแต่เพียงผู้เดียวแต่เป็นความสำเร็จของ
ประชาชนชาวไทยทุกคนได้ร่วมพระบรมโพธิสมภารพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว



เอกสารความรู้

สถาบันตำราพระราชานุญาต
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย